

Информация за финансиран проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2018 г.
Основна научна област или обществен приоритет:
Науки за Земята
Входящ № на проект:
H24-9
Заглавие на проекта:
Връзка на пространственото разпределение на тежките метали в почвата с морфологията на замърсени заливни речни тераси (ТОРОМЕТ)
Базова организация:
Национален институт по геофизика, геодезия и география - БАН
Партньорски организации:
-
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Доц. д-р Георги Железов Георгиев
Общ размер на отпуснатото финансиране:
120 000 лв.
Разпределение на сумата по проекта между базовата организация и партньорите
Организация: Национален институт по геофизика, геодезия и география - БАН
Сума: 120 000 лв.

Резюме на проекта:

Концентрациите на тежки метали в почвите на замърсени заливни речни тераси могат силно да се изменят на малки разстояния, което силно затруднява пространственото им моделиране с обичайните подходи. Обвързването на съдържанията им с морфографията на терена с помощта на съвременни геостатистически методи, би помогнало за по-точно определяне на степента и обхвата на замърсяването на почвите в речните долини. Целта на изследването е да бъде създаден цифров модел, с който да се прогнозира пространственото разпределение на тежките метали в почвата на заливните речни тераси в зависимост от формите на земната повърхност. Предвижда се извършване на въздушно заснемане на четири избрани участъка в долините на реките Дунав, Огоста и Провадийска за създаване на детайлни цифрови модели на терена с помощта на безпилотен летателен апарат. Те ще бъдат използвани за ГИС-базиран анализ на група от морфометрични параметри на релефа на долинните дъна. Информацията за параметрите и за съдържанията на набор от тежки метали в близо 400 почвени проби ще бъде обработена с помощта на регресионни кригинг техники (англ. *Regression-Kriging Techniques*) и обобщени линейни модели (*GLM*), за да се разкрият зависимостите между тях и да се изготвят регресионни модели. С тяхна помощ ще бъде направен опит за моделиране на разпределението на тежките метали в почвите на изследваните участъци. Като резултат от проекта се очаква да бъдат установени морфометрични параметри, които най-добре описват пространственото изменение на съдържанията на тежките метали в почвите и могат да се използват в различни прогностични модели. Ще бъде направен опит за изготвяне на технология за пространствено моделиране на съдържанието на тежки метали в почвите на заливните речни тераси. Това ще даде възможност за установяване и детайлизиране на обхвата на замърсяванията в речните долини в резултат от минно-добивни и металургични производства и вземане на мерки за минимизиране на здравния риск за местното население.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
Базова организация:	
Национален институт по геофизика, геодезия и география - БАН	
Ръководител на научния колектив	
Доц. д-р Георги Железов Георгиев	
Участници:	
Доц. д-р Цветан Костадинов Коцев, Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН	
Доц. д-р Емилия Иванова Черкезова, Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН	
Проф. д-р Алексей Димитров Бендерев, Геологически институт – БАН	
Гл. ас. д-р Асен Георгиев Чорбаджиев, Институт по математика и информатика – БАН	
Ас. Костадин Ангелов Николов, Университет по архитектура, строителство и геодезия	
Гл. ас. д-р Велимира Асенова Стоянова, Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН	МУ, ПД
Спец. географ Лидия Николаева Семерджиева, Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН	МУ
Спец. географ Десислава Костадинова Христова, Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН	МУ
Докторант Звезделина Георгиева Айдарова, Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН	МУ, ДО

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник

²Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), пенсионер (ПН) или учен от чужбина (УЧ) и съответната бройка.

Спец. Геолог, докторант Сава Николов Колев, Геологически институт – БАН	МУ, ДО
Докторант Тодор Грозданов Любенов, Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН	ДО

Общ брой млади учени (МУ) - 5

Общ брой постдокторанти (ПД) – 1

Общ брой докторанти (ДО) - 3

Общ брой студенти (СТ) – 0

Общ брой пенсионери (ПН) – 0

Общ брой учени от чужбина (УЧ) - 0